

Womhaj Bóh!

Cyklo 5.
2. februara.

Łétnik 6.
1896.

Szerbike njedzelske łopjenka.

Wudawaju ƙo łóždu ƙobotu w Esmolersez knihicizschezem w Budyschinje a ƙu tam dostacž sa sčtwórtlétnu pšchedplatu 40 mp.

Njedzela Septuagesima.

Wjele je jich powołanych, ale mało je jich wuśwolenych.

1 Kor. 9, 24—27:

W starych czaŕach bėchu wo wjetu bėdženja snate a lubowane, woŕebje w Grjekijej, hdžez hrjekizny młodzenzojo ƙwoju cželnu hibałosč a ƙylnošcž pšched tyŕazami pšchi-hladowarjom pokasachu a wo dobyczetiku palnu wojowachu. Tajke hry mējachu ƙo tež w bliskoci mēsta Korinth, hdžez mējsche japoschtol Pawol ikladnošcž je sešnacž. Jedyn nadawł, kotryž mējachu młodzi Grjekojo dopjelnicž, bėsche woŕebje tón, so dyrbjachu 600 metrow pšchebėžecž, a sčtóz bėsche přeni pšchi wottytujenym łónzu, dobyczetiki wenz dosta a mējsche i dobom prawo, ƙebi wopomnjeŕski łamjen stajicž dacž a ƙo wjeŕety domoj wróczi. Druhe walchnje bėdženja bėsche bėdženje i pjaščemi, pšchi kotrymž bėchu pjaščje i rjemjenjemi a wołojom wobronjene, so do woczow dyrjeny hušto bjes myšlow ł jemi padže. Pola starych Grjekskich, kotřiz na cželnu cžitoscž a hibałosč wulzy jara hladachu, njebėsche nicž, sčtož by jich tak sajimało, kaž tele bėdženja. Duž je tež to pšchirunanje w našchim tekščje (1 Kor. 9, 24—27) wěščje hiščje bóle jimało dnyli naŕ.

Tež kšchescžijan bėzi wo łrónu, ale niz wo sachodnu, ale wo njesachodnu. Tež kšchescžijanske žiwjenje je bėzenje ł wottytujenemu łónzej, ł łónzej prawejje cžistoscžje a dołonjanoscžje, ja kotrymž dyrbi stejecž, so by łrónu dobył. Ale w tych wulkich žadanjach, kotrež ƙo pódla na ros-

čudženoscž jenotliweho staja, lezi pšchicžina, so wšchitzy łrónu njedostanu. Wjele je jich powołanych, ale mało je jich wuśwolenych.

1. Hušto pobrachuje łhutna łruta wola, ja nje-sachodnej łrónu stejecž. Wothladajmy wot tych, kotřiz w našchim czaŕu ƙo i žyla wo nadawki kšchescžijanskeho žiwjenja nještaraža, kaž tež wot tych, kiž sažo na wopał i žylej wutrobu modlitwy, ƙwojich džeczaznych lét spėwaja — potom je ƙřjedža bjes tutymi njewėřjazymi a bjes dobrnymi wėřjazymi wjele tyŕaz, kotřiz po prawom nje-wjedža, hdže chzedža. Jim je wšchitko wšcho jene a woni njeiŕu na nicž roščudženi. Woni njewjedža, sčto chzedža. Woni i łóždym bėža, kotryž jich cžehuje. Jich łóžicžka žiwjenja je bjes wodženja. Sdnyž pał łóžnik ƙwoju łóž bjes wodženja na ƙwėtnym morju wostaji, je łóhko prajicž, so ƙo podnuri. — Wjele je jich powołanych, ale mało je jich wuśwolenych. Čžeho dla to?

2. Pšchi wšchej dobrej woli ƙo jich wjele bėdženja boji, kotrež ƙebi kšchescžijanski sčtant tola žada. Jara derje wupraji łhėrlušč: „Ło łóžke njei, so kšchescžijan ƙym a cžinju, sčtož tón cžisty duch ƙej žada.“ Sčto ƙebi žada? Bėdženje pšchecžiwio žadosčiwiočzi. Kaž Grjekizny bėdzerjo ƙo wšcheho šđeržachu, so bychu hibałi a łóhzy byli, tak ƙebi kšchescžijanstwo šđerženje wot ƙwėtnych žadosčow žada, so by duch hibały a jaŕny wostak. A tola kelto ƙo w našchim czaŕu sa wino, sa pivo, sa palenz wudawa. Ło runje dopokasa, so ƙo mało bėdži pšchecžiwio žadosčiwiočzi. Sčto ƙebi dale žada? Bėdženje

pschecziwo wschej liwkoſczi a lenjoſczi, pschecziwo wschemu podwolenu pod druge wabjenja a sawjedzenia. Raſ tamni Œrjekſzy pschi ſwojim bėdzenju ſmėrom ſtač, ani naſad abo do boſa hladacſ njeſmėdžachu, ale dyrbjachu jenoſ do prėdka khwatač, taſ ma teſ ſcheſcziſjan ſa ſwoje žiwjenje to heſko: Do prėdka! A tola pola wjele w nicžim taſ pomalu njeńdže, kaſ w polėpschenju a wudokonjenju ſameho ſebje a woſebje hdžeſ wulke meſta je ſwojim wabjenjom, je wschelakim ſawjeſelenjom myſle wobjimaja, je wo ſcheſcziſjanſkim bėdzenju mało pſtynėč. Tamni bėdzerjo njeſmėdžachu ſo pschede wschėm cziſnėč, woni njeſmėdžachu ſo psches niczo ſadzeržecſ dacſ, ale jim wjele ſo taſ dže, kaſ tamnej bjeſ Œrjekſtimi inatej prnſzeſnje Altalancze. Wona beſche temu ſwoju ruku ſlubila, kotrſž ju w bėženju pscheſcžėhne a hdſž beſche nektreho pschewinyła, bu wona ſama wot Œipzomenoſa pschewinjena, kotrſž jej ſkote jabluka do pucza cziſny, kotreſ ju jimachu a ſadzeržachu, ſo njedobu. To je woprardže wobraſ wschelakich ſadžėmwow, psches kotreſ ſo ſcheſcziſjan wotdzeržecſ dawa wot bėženja wo njeſachodnu kſonu. Skote jabluka! haſ wschaſ, ſkote, pjenjeſy a kublo. — Niž, ſo by ſo ſ žyla njebėdžilo, o nė, woni bėhaja a honja ſa taſ mjenowanym ſbožom, woni bėdža ſo wo khlēb, wo pjenjeſy, wo czeſcſ; — ale ſnano hiſcheže nektre do kſonza ſwojeho žiwjenja t poſnaczu dſndže, ſo ſo bėdjenje wo popjeł a prſch po prawom jara hubjenje ſaplaczi, ſnano hiſcheže myſlicſ nawuſnje, kaſ tamny miniſtr Ludwika XIV., kotrſž, jako chſſiſche kral miniſtra ua ſmjertnym ložu wopytač, kralej won prajicſ da: „Kral mſže ſaſo woteńcſ; pschetoſ, hdy bych Bohu taſ ſluſit kaſ kralej, mohł ſtroſchniſcho wėcznoſczi na-pschecziwo hič. — Wjele je jih powołanych, ale mało je jih wuſwolenyh. — Czeho dla to?

3. Pschi wschėm bėdjenje to huſto prawe bėdjenje njeje. A temu ſluſcha: Wojuj pschecziwo twojemu naj-hſrſchemu njeſpscheczelej, wojuj ſam pschecziwo ſebi; nawuſ ſo wobkneſicſ a pschewinyč. Wobkneſj kwoje czeło, ſo by twſj duch knjeſ był nad czełom. Dale bėdž ſo ſ dobyčom a wotań dobyčel ſam na ſebi hacſ do kſonza. A ſkſncžnje bėdž ſo w wėrje, t. r. ſtajnje hladajo na teho ſchizowaneho a horjeſtanjeneho Knjeſa. Potom mſžeſch junu ſ Pawołom prajicſ: Ja ſym ſo dobre bėdjenje bėdžit, ja ſym dobėhał, ja ſym wėru dzeržal; na to je mi wotpoložena kſona teje prawdoſcze, kotrſž mi tſn Knjeſ na tamnym dnju, tſn prawy ſudnik, podacſ budže. Hamjen.

Psched ſmjerczu.

(Po ſ.)

(Pſtracžowanie.)

2. Czeho mſžeſch ſo dzeržecſ.

Œcheſcziſjan, kotrſž ſebi to roſpomina, wė, ſo taſ lohko je ſmjerczu njeje. Wny wuſnajemy w druhim artikle, ſo je Jeſuſ horjeſtanſy wot morowyh. A my wuſnajemy w tſecžim artikle: „Ja wėrju horjeſtawanje teho czeła a wėczne žiwjenje.“ A my wėrimy ſami do ſwojeho horjeſtača a do wėczneho žiwjenja, do kelž je Œhryſtuſ ſa naſ wumrjel a horjeſtanſy. Naſcha žiwa nadžija wuroſcze ſ wėry do žiweho Œhryſtuſa. To wobkweđca wschitſy japoſchtoli na ſaložku ſłowa a ſtutka Œhryſtuſoweho. A ſhubjeny je tſn muž, kotrſž chze žiwu nadžiju dzeržecſ, wot ſchizowaneho a horjeſtanjeneho ſbſžnika pał niczo wjedzečſ njecha. Jeſuſ ſam dawa nam njeſhablaſy troſcht a tu khſobloſcſ ſwėdžicſ: „Ja wėrju do wėczneho žiwjenja.“

„Nė, wėru ſebi my wſač njedamy. Ale my chzemy teſ ſebi teho wėdomi wotacſ, ſo ſu to czełne ſłowa, hdſž my wo

wėcznym žiwjenju rėcžimy. To ſo teſ ſamo wot ſebje roſhmi. Słowa naſcheje rėcže placza wschitke jenoſ ſa wėſy a wobſtejnſcze tuteho ſwėta. Wone ſo nałožicſ njehodža, hdſž ſo wo njewidomny (t. r. wo nektro nam hiſcheže njewidomny) „wyschſchi“ ſwėł jedna. To naſ molicſ njeſmėlo, nė, to dyrbjalo ſo nam ſamo wot ſebje roſhmicſ, ſo japoſchtol Pawoł, jako ſo do paradija poſbėhnyemy cziuje, piſche: „Ja ſlyſchach njewurjeknjene ſłowa, kotreſžadny cžłowjeł prajicſ nje mſže.“

Ja waſ proſchu: my rėcžimy wo „wėcznym“ — ale ſchto dha je wėczne? Bėſnjerjo a mudri praji: „Wėcznoſcſ je czaſ bjeſ czaſa. — A my jako wuczeni Božeho ſłowa teſ niczo lėpſche njewėmy. Ale ſchto mſže ſebi to wumrlicſ. „Czaſ bjeſ czaſa?“ To ſo nam ſłowa wjerczi, hdſž to ſpſtamy. — Wny rėcžimy wo wėcznym žiwjenju. Bjeſ dwėla ſo wo žiwjenju rėczi, kotreſ nihdy njeſhſne, kotreſ mſž ſtajneho wobnowjenja ſame w ſebi njeſe. Ale kaſ mſžemy my, kotſž my jenoſ ſwjadle žiwjenje ſnajemy, ſebi to myſlicſ? — Wny rėcžimy wo njebjeſch. Haj, ſchto wone ſu a hdſ wone ſu? Sſo praji: „To je meſtno, kotreſ žane meſtno njeje. Derje, ſo praja, ſo to meſtno je. Ale wėſte teſ je, ſo žane meſtno njeje po naſchich nahladach.“ Ale kaſte dha je? Haj, jow je wschitko wyſoke, ſwuate, wulke, ale teſ potajne. A teſ rjane ſłowo „w mojejho Wſtza domje je wjele wobudlenjow“ to njedoroſjaſni. — A ſkſncžnje czeło horjeſtača! To naſche myſle njeſapſchimnu. S tym tola hotowi njeſhmy, ſo ſo praji: „Tajki, kajtiž je Jeſuſ horjeſtanſy, tajſy budžemy teſ my horjeſtanſy.“ Nė, lubi pscheczeleo, tajſy niž. Czeło naſcheho ſbſžnika roſtkalo njeje; my pał po ſmjerczi ſkajemy. To je wėſte, kaſ daloko cžłowſke wſcžko doſaha, niczo wot czeła njewoſtanje, czehož mohla ſo naſcha nadžija dzeržecſ.

Ale czeho dla dyrbi ſo wėra dzeržecſ? Nė, ja drugeje radny njewėm hacſ tu, kotrſž Luther dawa: „Wėra hlada na Jeſom Œhryſta.“ A runjež je naſch Knjeſ Jeſuſ Œhryſtuſ ſam ſaſo to potajniſtowo wschitkich potajniſtwow, je tola naſchej wėrje žyle wėſte, ſo je wſn naſch wumſžnik. Wſn wuſwobodſi naſ wot hrėcha a winy, wot ſkeho ſwėdomja a budženja a wjedže naſ t temu wrſcžo, t cžemuž bychmy wot ſpočatka poſtajeni, ſo dyrbimy podobnoſcž Božu w cžiſtoſczi a kraſnoſczi na ſebi mėcſ. Wjaſy hacſ wschitke knihi, kotreſ ſu wo poſtajenju cžłowjeła ſa wėcznoſcž piſane, nam ſłowo a modlitwa teho ſbſžnika praji: „Wſcže, ja chzu, ſo bychy tam, hdžež ja ſym, teſ cži pola mje byli, kotrſž mi dal ſy, ſo bychy moju kraſnoſcž widželi, kotrſž mi dal ſy.“ (Jan. 17, 24.)

Wulki mudry Kant je juntrſcž wuprajil, ſo jednore ſłowo psalmiſty (23, 4): „A hacſ ja runje khodžu w cžėmnyh dole, njeboju ſu žaneho njeſboža, pschetoſ ty ſy pschi mni“, jemu wjaſy troſhtta dawa, hacſ wschitke knihi, kotreſ je hdy cžitał. To je jara rjenje prajene. Ale to „ty ſy pschi mni“ tola, kaſ wschitke ſlubjenja Bože w ſtaryh ſakonju, ſwoje wopſchijecze a połnoſcž hacle psches teho ſa naſ ſchizowaneho a horjeſtanjeneho Œhryſtuſa dobywa, kotrſž je taſ ſa naſ proſyl, kaſ ſmy runje ſlyſcheli.

S wėry do Jeſuſa jako do naſcheho wumſžnika po mojej myſli ſcžėhowaze wėſte a jaſne myſle wuſhadžejja, kotreſ ſebi wſač njedamy:

1. Jaſo wumſženy Jeſom Œhryſta ſy ty wėſty, ſo ty jako woſkoba dale žiwy a to wėcznje žiwy budžeſch. Wo wuſhaſnje-nju duſche ſo rėczečſ nje mſže, hdſž naſ tſn ſbſžnik ſ wjedženjom ſjebał njeje. A ſchto mohł, kotrſž je hdy jeho wodnyh ſačul, ſebi to myſlicſ? Jeſuſ praji t mſražemu ſchacharjej: ty (twoja woſkoba) — ty, tſn ſamy, kotrſž nektro mſreje, budžeſch dženſa ſo mnu w paradiju. A wschitkim, kotſž do njeho wėrja, praji tſn ſbſžnik ſa wėſte, ſo woni njewumru, hacſ runje wumru.

2. Tuto wėczne w cžłowjełu je ſwobodne wot ſkaženja hrėcha. A teho dla je teſ khmane ſa wobſbožaze towarſtowo ſ Bohom, Boha widžečſ a jeho kraſnoſcze džel mėcſ. To wschał ſu jaſo cžėmne ſłowa. Pschi tym wschėm ſo wutroba w ſbſžnym ſačuwanju hſri, pschetoſ my cziujemy, my ſroſhmimy, ſo je Boha widžečſ ſama ſbſžnoſcž. Potom je ſ wjedženjom po kſochu t kſonzej; wschitko ſo roſjaſni; wscha cžėmnoſcž ſo ſhubi; potom placzi to „wot woblicza t wobliczu.“ (1 Kor. 13, 12).

3. Sſmy-li wumſženi, potom dyrbimy teſ nowe czeło doſtač, — czeło, kotreſ je ſ wumſženej duſchu psches jene, — czeło pschekraſnjenja a kraſnoſcze. Pschi ſamej njeſmjertnoſczi ducha ſebi my niczo myſlicſ nje mſžemy. A Bohu budž džał, my ſebi teſ pſdla niczo myſlicſ njetrjebamy. Sčženja dawaja

zplenu cłowjekej, po tajkim czele a duschi wumóžentymaj bycz. Po tajkim dyrbi někał swiřowanje bjes našchim něčziřichim czełom a czełom pschetrastnjenja bycz. Něšto bližiche wo tym prajicz, mi móžno njeje. Sa tež njewěm, što dyrbbju prajicz wo duchownym czele, wo kotrymž Pawoł rěczy: My dyrbbimy czařac, doniž tón „wulki džen“ njepschińdže. Ale tu nadžiju na nowe czele, kotrež budže dospołny a cziřty grat dokonjaneho a cziřteho ducha, — tu nadžiju šebi wěrjazy nihdy wsacz njeda.

Psched krótkim šo s dobrym rjemjeřluisim miřtrom roščowach. Wón mi prajesche, šo je jeho pschi konfirmaziji wořebje wot paczeřskich džězi řamych řpěwany řhěrlišch natwaril, šo je jemu pschi tym jeho konfirmaziřki řhěrlišch do myřlow pschiřchol, mjenujzy tón: Jesuřa ja njepuřchezju, šo je tón wulka móž w jeho řiwjenju byla, a šo je, hdyž je šo jemu řrudnje na řwěcže řchło, šebi řařo řwój konfirmaziřki řhěrlišch řaspěwał: „Jesuřa ja njepuřchezju“, a šo je potom pschezjo řařo měr do jeho njeměrnej wutrobje pschiřchol.

To jemu rad wěrimy. Šaj, jeno šo Jesuřej prawje rořymimy, njepotrjebamy wulkeje řwětnej mudroščje. Šeno šo my pschezjo řařo našche towarřtvo s nim wobnowimy, potom šo řolny lehnju. Potom budžesč tež wěcnoščje dla zyle řmėrowany a hacž runje je našche wjedženje na tym poli jara wobmjesowane, my šo tola njebojimy, ani — psched řmjerczu. Škńcženje.

Widžiřch njebjjo wotewrjene?

Widži tvoje wóczko njebjjo wotewrjene?
Rěczy s Bohom tvoja wutroba?
Hdyž řu tvoje myřle w wěrje rořjařnjene,
Dha je wěřta tvoja nadžija,
Šo psches wěru pńndžesč do njebjja.

Šy ty hižo widžal njebjjo wotewrjene,
Hdyž te blyřki džěla mřócžele?
Ně, hdyž psches wěru řy wubudženy,
Psches lubošč, řiž Bóh řam pńsčele,
Lubošč tvoje rany hojicz chze.

Šy ty njebjjo hižo widžal wotewrjene,
Hdyž pschi řmjertnym ložu řtejesche?
Ně, psches řhryřta řrej je dowjedžene,
Hdyž šo w wěrje řa njoh' bėdžesche,
Dha czi njebjjo wotewrjene je.

E. S.

Samolwjenski liščiz.

Šwńcřł řakřinka. Žona woczini a pństny liščiz dosta, kotryž pschecřitawřchi jńn řwojemu muřej s tymi řłowami poda: „Wón řam njepschińdže, a řjenjey tež njepschińdu; ale liščiz pschińdže s wjele řamolwjazyimi řłowami a s pńřtww hiřchže woczakacz s tym řlubjenjom, šo wón wěcže řaplacz. Nń, to je s najmjenscha něšto. Wón tola na našch pńnazzy liřt wotmolwi. Řunje to mje mjeřřasche, šo wón dolho ničjo wo řebi řlyřchecz njeda, řaž by na řwój dolh cziřče řabył. To je něšto řmėrowaze, šo řo řamolwja a wo řwojim dolhe rěczy.“

Řandželski s liščizom do řřtwicři džěřche a jńn cřitasche. Wón dolho cřitasche, dokelž wjele wjazy widžesche, hacž w tym liščiztu řtejesche. Sa njeho tam wjele piřane řtejesche. „Wón řo tola řamolwja! Wón tola s wěriczelom wo řwojim dolhe rěczy!“ Řař křicžesche pschezjo řařo w nim. „Wěricžela mamy my wřhitzy; to je našch Bóh. Řana hodžina na řwěcže njeje a hdy byřmy ju jenu s tnych najřbńžniřchich mjenowali, w kotrež njebyřmy Bóži dolžniřy byli. Hacž tež je w našchim řiwjenju jena wina, na kotruž wón wořebje hlada? Řunje teho dla, dokelž my wo nej rěczecz njechamy? Šřnano jena najwjetřich? My ju derje řnajemy a wěmy tež, šo Bóh ju řnaje. Še pak s tym woczinjene? Wostajimy my ju řmėrom na wutrobje ležo? Dobru cřinicž a řaplaczicz ju njemóžemy; a njechamy s najmjenscha s Bohom wo nej rěczecz je řprawnoščju, kotraž wóczku Bóžemu zylu wutrobu wotewřja? Tń, pola kotrehož mam dolh, je s dořom tń, kotryž móže jńn řpuřcheczicz, a wń je našch Wńř.“

Měi Jesuřa w wutrobje!

Šchtož Jesuřa ma w wutrobi,
Tń rjeknje řtajnje pschi řebi:
„Mój řnježe a mój Bóžo!
Hdyž mam ja tebe w wutrobi,
Dha je mi wjele ložo.“

Šchtož Jesuřa ma w wutrobi,
Šsej myřli pschezjo pschi řebi:
„Mi njem'že ničjo řchřodžicz;
Hdyž chze mi hrořycz njěřbože,
Wń budže mje řam wodžicz.“

Šchtož Jesuřa ma w wutrobi,
Ššo njepscheczela njebohi,
Řiž řako lawy ruje,
Wń Jesuřa ma pscheczela,
Šoh' řwěrnje wobarmuje.

Šchtož Jesuřa ma w wutrobje,
Tń wostanje tež we měrje,
Řiž jeho ř njebju wodži;
Řam řmėje wěcne wjeřele,
Řiž duschi derje řłodži.

Šchtož Jesuřa ma w wutrobi,
Tń řwětne řchazy njerođi,
Řiž mole, řerřawz řerje,
Wń bohastwo ma w řhryřta řwi,
Řa cřini duschi derje.

Šchtož Jesuřa ma w wutrobje,
Tń rjeknje w řwojej řhudobje:
Řa bohaty řym jara;
Hdyž tež mi něšto pobrachuje,
Ššo Jesuř řa mje řtara.

Šchtož Jesuřa ma w wutrobi,
Tń řpuřchęza řo tež w řhorošči
Řa řnjeřa řšom řhryřta;
Wń řam tń prawy řekar je;
Ř řrowošč je jom' wěřta.

Šchtož Jesuřa ma w wutrobi,
Tń je tež řřořchtny we řmjerczi,
Hdyž s hřěřchnoh' řwěta wuńdže,
Řom' Jesuř pucz řam pńaže
Ř do njebjja s nim dńndže.

Duž Jesuřa měj w wutrobi,
Dha budžesč we tej wěcnoščzi
Pschi řesuřowym řńnje,
Řam budžesč pschi nim řawořtacz
We jeho řkotej řńnje.

E. S.

Řař s tobu řteji?

W dženuku awřřřřteho aržywńwody Řakřimiliana, kotryž mějesche řako meryřanski řhěřor řrudny řńz, namakřř řčěřowaze ryncři, kotrež pschi pschewřesenju s Europty do Řmeryki řapřa:

„Dženřa wumřje jedyń matřosa na našch lńdži. Wń řwoju řmjercž blyřto cřujesche, běřche s bojošču a řmjertnej řřachotu napřeljeny a nutřnje pńřšesche, hacž njecha ničto s nim řo modlicž. Řekar tu pńřtww wřřřřam pñji, potom na druhich pschińdže, ale wřřřřzy ju wotpńřřachu. Řičřto řo řřmamy njecřujesche s muřom, kotryž pschi pńřř wěcnoščje řtejesche, řo modlicž. „Řa tam řam džěch“, pñny pschiřřaji, „ale tež ja njemńřach řo s nim modlicž. Řa jemu něřtre řłowa pñřach, kotryčž běřche mi po prawom řańba; potom ni něčřto modlěřře řniři poda, po cřimž řo pńřřřřch a něřtre modlřtwy cřřřřch, kotrež mřěřzy řo mnu řpěwřsche. Řako wotěńdžech, řym řo řam pñřřřř, řař je móžno, šo my, řiž chřemy tola wřřřřř dokńřcz, řo modlicž njemńřemy, a šo te řłowa, kotrež řewř řař lořřo psches řařř pschińdu, řu po řřaczju do wutrobje a řř řamurřowane, hdyž řo wo to jędna, řo s nimi na Boha wobřřřřř.“

Myšlisch febi, so bēšche to towarštwo tych ludži na kōdži wuwšacze a so bēchu tuczi ludžo bjesbōžnišchi hacž druhy? To by powučazaje bylo wo tym nashonjenja hromadžic. Wšmi n. psch. w našchim kchesczijanškim kraju nēhdže 50 ludži wot hašy, wot pola, i khlamow a fabrikow, abo i wotkalžkuliz chzesch a praj k nim: „Tam w tej kchēzi čłowjet mrēje. Wōn čuje, so dyrbi bōrshy psched Bože woblicžo pschincž a prošy, so by nēchtō k njemu pschischol a i nim šo modlił.“

Šchto myšlisch febi, kelko tych ludži by šwolniwnych bylo? Kelko by drje i tych ludži bylo, kofsiž bychu šami wēštu nadžiju mēli a kofsiž bychu šo pschi khorym ložu poplaknycž mōhli a chžyli, so bychu šo i tym na šmjercž khorym modlili a k njemu prajili: „Šuby bratsje, wona je nadžija ja tebje, Khrystuš je ja twoje hrēchi wumrjel, kaž ja moje. Wōn je mi khudemu, hubjenemu hrēschnikkej hrēchi wodal, wōn chze tež tebi wodacž. Štaj šwoje dowērjenje na njeho a ty to šamo nashonišch kaž ja, so naš krej Šejom Khrysta wote wšcheho hrēcha wučžiczi. Wēr do njeho, wšmi jcho do šwojeje wutrobny, a ty budžesch wumoženy.“

Šaj, kelko by šo jich k temu namakalo? Pošpytaj a ty pošnajesch, so šo ša wulku wjetšchinu to šlowo dopjelni: „Wot pucža teho mēra woni ničžo njewjedža.“ (Rom. 3, 17.)

Šak mōža čzi, kofsiž šami pucž k njebjecžam a k šbožu nješnajaja, jōn druhim pokajacž? — Šsuno pucž do korchmy šajaja, pucž do džiwadla a na rejwanšku kubju, pucž žadošcžow, pucž bohastwa a khudoby, pucž šboža a šadwēlowanja derje šajaja, — „wot pucža teho mēra woni ničžo njewjedža.“

Šak šteji i tobu? — Šnajesch ty pucž mēra? Šnajesch ty to jene, šchtož je nušne, to jenicžke, bjes kotrehož na šmjertnym ložu wobštacž njemōžesch?

Nēšchto k rošpominanju.

„Konfirmacija je rošžudjenje.“

Ša nētotre njedžele budžesch konfirmowane; lube džēcžo; — wēšch tež ty, šchto to rēka? To dyrbišch šo rošžudžicž, abo lēpje, to dyrbišch hižo rošžudženy byčž, kač chzesch w pschichodže šwoje žiwjenje wječž a šchto dyrbi tebje wot nētka w twojim žiwjenju wōdžicž. Pschetož to dyrbišch wjedžecž, šo dwaj knjesaj wo to wojujetaj, šchto dyrbi tebje, t. r. twuju wutrobu, wobšedžecž: šwēt a twōj Bōh. To wojowanje šo wšchēdnje wobnowi, ty pak šy šrijedža do teho wojowanja nuts štajeny, niz jako grat bjes šwojeje wole, ale jako se šwobodnošcžu wobdarjeny čłowjet, kotryž šo tak derje wot Boha a štworicžela kaž tež wot šwēta ša šobuwojowarja a towaršcha namolwja. Tvoja pschiblušchnocž ma šo rošžudžicž a to na pschezo, na kotru štroni chzesch štipicž, komu chzesch šwoje mozy, haj šwoje žyke žiwjenje pošwječicž. Šdnyž chzesch šwētej šwoju wutrobu dacž, potom budžesch šo šhwilu wot jeho blyščjenja šašlepēcž dacž, i kotrymž šwēt šwoje wješela wobdawa, potom pak budžesch tež bōrshy pytnyž, šo šady žadošcže wocžow, šady žadošcže čžela a hordošcže teho žiwjenja hušto šanicžena štrowošcž, rostorchane šwōjbne žiwjenje a škōncžuje šadwēlowanje leži.

Chzesch ty, lube džēcžo, so bychu tuczi šrudni towaršchojo k tebi pschischli, tebje do mozy dostali a t.bje čžaž twojeho žiwjenja nješbožowne čžinili, potom podaj šwoju wutrobu šwētej; potom pak je najlēpšche, šo hakle psched konfirmaciški woltaš nješšupišch, pschetož potom to konfirmaciške žohnowanje ša tebje ničžo druhe njeje, šhiba wulki hrēch. Pschetož pschi konfirmaciji tebje tola twōj šbōžnik psches w šwojeho šlužobnika napomina: „Daj mi, mōj šyno, moja džowka, twuju wutrobu!“

Šesuš chze w tebi bydlicž. Šdnyž pak je wōn to čžinil, potom chze wōn tuto šwoje wobydjenje tež se šwojimi darami wupyšcicž: to je jcho mēr, i kotrymž našchu wutrobu napjelni, wobarnowanje pschede wšchēm šlym a hrēchom, žiwjenje a šbōžnošcž pschi jcho wutrobje. Mōže tebi nētka hišchēže čžěžko byčž, lube džēcžo, na dnju twojego konfirmacije i wēštym šwjatym rošžudženjom a je šprawnej wolu šo i čželom a dušchu twojemu Bohu a šnjesej podacž a šwōj kchecženiški šlub wobnowicž? Ša febi myšlu: niz. Dži nuts psches čžēšne wrota na huški pucž žiwjenja a šapšchimū Šesušowu šylnu hnadnu ruku i rjany wšlowom šakubowym: „Ša čže nješpušcžu, šhiba šo mje pošohmješch.“ 1 Mōjš. 32, 26.

Šesju, šrijedy dži
Šam tu na šemi;
Šjedaj šo nam dolho komdžicž
A toh' hnadnoh' čžaža škomdžicž.
Wjedž naš ja ruku
A Wōtzej do domu.

Chze čžert špytowacž,
Daj nam twjerdže štacž
A tež we najwjetschkej šrudžbje
Šawostacž pschi twojej wučžbje.
Wšchal psches tyšchnošcže
Šajch pucž k tebi dže.

Wjazy lubošcže!

Njemješlnik, kotryž w jaštwe šedžesch, šwojemu duchownemu kčžchowaze wo šwojim žiwjenju powjedacše:

„Wot mojeju štaršchaju pobožnje wocžehnjeny šo i 18 lētami na pucžowanje podach a chžych tež wopravdže čžaž šwojeho žiwjenja dobry a pobožny wōstacž. Ale kač je šo mi šeschlo! Šajšrijedy do Šreiburga pschidžech, tam šu mje přeni kōcž k palenzpicžu šawjedli; potom džēcche psches čžorny lēš do Donau-eshingen, tam je mje šobudželacžer čžerwjenu revoluziju wučžil, a jako chžych junšrocž kemšchi hičž, šu mje i wodu a i piwom poleli. Šotom šym wot Regensburga do Wina po wōdže jēl a mējach darmotnu jēšbu, dokelž na kōdži pomhach a tak džēcche ša šobu jēdnacže lēt psches wšchitke kraje, a ja šym wjele šlyšchal a wōhlađal, tež šultana w Šonstantinoplu a rjane mēšto Paris — ale šchto mi to pomha. Šihdže ja čžłowjeka nješnamakach, kiž by mi kuš lubošcže wopokajal, lēdom i jenicžkim wutrobny wšlowom. Šenož junšrocž je mi mala lubošna holecžka šwoju pomajku dala a k temu bēlu rōžu, jako šo špōžny pod lipu šyndnych, kotraž bēšche tam psched kchēžu šadžena. To mi w najšlubichej wutrobje derje čžinjesch. Ale šchto šo šta? Šolecžžny nan na dobo wotno wocžini a se šurwym hloškom šawola: „Šedwig, ty nješpošlušne džēcžo, wōštaj teho čžłowjeka a poš hnydom nuts!“ Ša to holecžka bošajna pschede mnu čžetošche, kač bych ja čžert šam byl. Ša pak wobeju do hele pollach. A wot teho čžaža je šo mnu kchēšje k heli dele šchlo a ja šym wjele šleho čžinil a nētka šedžu tu w jaštwe a šym febi hakle šažo na moju macž pošmyšlil, kač mje wona i žykej wutrobu lubowacše a kač je wona wopravdže šbožowna a pobožna byla a ja šym plakał a febi myšlil: ja bych chžyl, šo bych byl kaž wona a šo bych junu tež tam pschischol, hđžez wona nētka je; potom bych šo derje mēl, a ja chžyl rad hišchēže dolho w jaštwe šedžecž.“

Njepraji to powjedanje tuteho muža, kač k lubošcži k bližchemu pobrachuje, šo by tež wutrobny hubjenych šhrēla a pošbēhnyla. Wjazy lubošcže je napominanje našchego čžaža. Šak wjele wušmēšchuje w našchim čžažu jenož teho dla lubošcž Božu, dokelž woni wot tuteje lubošcže pola čžłowjekow ženje ničžo pytnyli a nashonili nješšu. Šak mohla šo nētotra dušcha i hłubiny škažnja wutorhnyčž, hdy by druha dušcha šo namakala, kotraž by šo na nej w wutrobnej lubošcži šmilila. Šubujmy šo bjes šobu, kaž je tōn šnjes naš lubowal! To je lēkarštwo ša nušu a hubjenštw, ša duchownu khorošcž našchego šrudneho čžaža.

Šana čžěžkota čžěžka njeje, kotryž nam lubošcž pošycž dawa.

Šle šymjo najlēpje na dobrej šemi tyje.

„Pomhaj Bōh“ je wot nētka niz jenož pola nješow duchownych, ale tež we wšchēch pschewawarňjach „Ššerb. Nowin“ na wfach a w Budyšchinje dostacž. Ša šchtwōrcž lēta placži wōn 40 wv., jenotliwe čžizla šo po 4 wv. pschedawaju.